

Oljeväxter

Mat, värme och ljus är tre – för oss – livsviktiga behov som oljeväxterna har kunnat fylla genom historien. Ur frön från lin, solros, nigerfrö, mandel, oliv, palmer med flera har människan i årtusenden utvunnit olja.

I Sverige är raps (*Brassica napus*) den vanligaste oljekällan. Ur växtens svarta frön pressas en olja som används till både mat och bränsle, medan

Raps (*Brassica napus*)
Bild från [wikimedia commons](#)

växtresterna blir till djurfoder.

Lin (*Linum usitatissimum*) är den oljeväxt som har odlats längst i Sverige. Ur fröna pressades en olja som främst gick till färgtillverkning. Till en början var oljan en

användbar biprodukt från det spånadslin man odlade. Men snart insåg man värdet i oljan och förädlade fram egna oljelinsorter. Under andra världskriget var oljelinsodlingen som störst (47 000 ha).

Lin i blom och med frukter (kapsel) (*Linum usitatissimum*)

Människan är idag storkonsument av plast som framförallt tillverkas av fossil olja. Idag forskar man på att med hjälp av speciella bakterier kunna använda växtoljor för plasttillverkning.

Våra viktiga växter

Naturen ger oss mat, bin som pollinerar våra fruktträd, daggmaskar som komposterar vårt avfall och skogar som binder koldioxid och ger syre.

I Botaniska trädgårdens köksväxtland och sommarrabatter kan du lära dig mer om ekosystemtjänster – den direkta och indirekta nyttan av växter!

